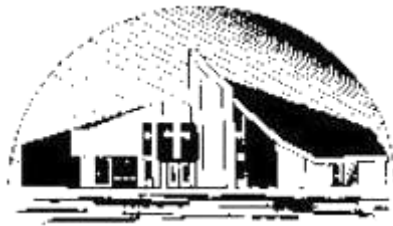

Samen bouwen

Beleidsplan 2016-2020

Protestantse gemeente te Rijssen Open Hof

voorjaar 2016

Beleidsplan 2016 - 2020

Inhoudsopgave

1 Inleiding	4
2 De Open Hof, gemeente in Rijssen	5
2.1 Opbouw van de gemeente	5
2.2 Muur van dankbaarheid	5
3 De gemeente Open Hof	7
3.1 Profiel	7
3.2 Roeping	7
3.3 Bouwstenen	8
4 Theologische visie	8
4.1 Aanbeveling visiedocument	8
4.2 Wat gaat goed?	9
4.3 Wat kan beter?	9
4.4 Advies	9
5 Erediensten	10
5.1 Aanbeveling visiedocument	10
5.2 Wat gaat goed?	10
5.3 Wat heeft aandacht nodig?	10
5.4 Advies	10
6 Jeugd en jongeren	12
6.1 Aanbeveling visiedocument	12
6.2 Wat gaat goed?	12
6.3 Wat kan beter?	12
6.4 Advies	12
7 Open kerk zijn	13
7.1 Wat gaat goed?	13
7.2 Wat heeft aandacht nodig?	13
7.3 Advies	13
8 Ontmoeting	14
8.1 Aanbeveling visiedocument	14
8.2 Wat gaat goed?	14
8.3 Wat kan beter?	14
8.4 Advies	14
9 Twee aanvullende adviespunten	15
9.1 Bemensing	15
9.2 Communicatie	16
10 Samenvatting	18

1 Inleiding

Voor u ligt het beleidsplan van de Protestantse Gemeente te Rijssen Open Hof voor de periode 2016-2020.

Achtergrond

Het vorige beleidsplan draagt de titel 'Veelkleurig en Eensgezind' en heeft betrekking op de periode 2010-2014. In 2014 en 2015 heeft de Open Hof een traject van bijzondere visitatie doorlopen, gevolgd door een bezinningstraject onder leiding van interim-predikant ds. Elly van der Meulen. Doel van het bezinningstraject was een profiel te formuleren. Dit heeft geresulteerd in het Visiedocument met als titel 'Zoals het water stroomt, zo beweegt de gemeente'. We hebben als gemeente met elkaar een duidelijke marsroute bepaald gedurende het bezinningstraject in 2014/2015 en onderschrijven die in het visiedocument.

Dit beleidsplan

Dit beleidsplan benoemt het profiel en de roeping en werkt de bouwstenen die daaraan ten grondslag liggen uit. Het doel van dit beleidsplan is om de aanbevelingen uit het visiedocument te vertalen naar adviesvoorstellen voor kerkenraad en gemeente. Deze hebben we zo consistent, transparant en doordacht mogelijk gemaakt, zodat beslissingen eraan kunnen worden getoetst. Zo geven we bovendien een indruk van de veranderingen die we als gemeente willen en misschien zelfs wel moeten doormaken om dichterbij de visie te komen die we voorstaan. Waarbij we nadrukkelijk de titel 'samen bouwen' onder de aandacht brengen; het werken aan, en voor onze gemeente is nooit af. Maar de gemeente verdient het om een goed raamwerk te hebben, een plan, zodat ze de voortgang kan bewaken en regelmatig kan evalueren.

Met dit beleidsplan beoogt de beleidsplancommissie de kerkenraad en gemeente een handvat te bieden voor de komende vier jaar. Daarbij betreft ze in haar voorstellen ook de versterking van de financiële positie van de Open Hof. Het vormt in feite een werkdocument aan de hand waarvan regelmatig actie kan worden ondernomen, en welke getoetst en geëvalueerd kan worden om deze zo nodig bij te stellen.

Kerkenraad

De beleidsplancommissie bestaat uit Bert Baan, Renate Ekhart, Willy Hebbink en Jolanda Wessels. Zij zijn in november gestart met de uitwerking van het beleidsplan. Het concept is 10 februari 2016 besproken in de Kerkenraad. Na enkele aanvullingen is het concept aangeboden aan de gemeente. Vervolgens is het aan de gemeente gepresenteerd en besproken tijdens de gemeenteavond van 9 maart 2016. De aanvullingen uit deze avond zijn genoteerd en zo mogelijk verwerkt, waarna het beleidsplan tijdens de kerkenraadsvergadering van 30 maart 2016 definitief (met algemene stemmen) is vastgesteld. Het beleidsplan is beschikbaar als download via de website en er liggen meeneemexemplaren in de kerk.

De Kerkenraad

Protestantse Gemeente te Rijssen Open Hof

30 maart 2016

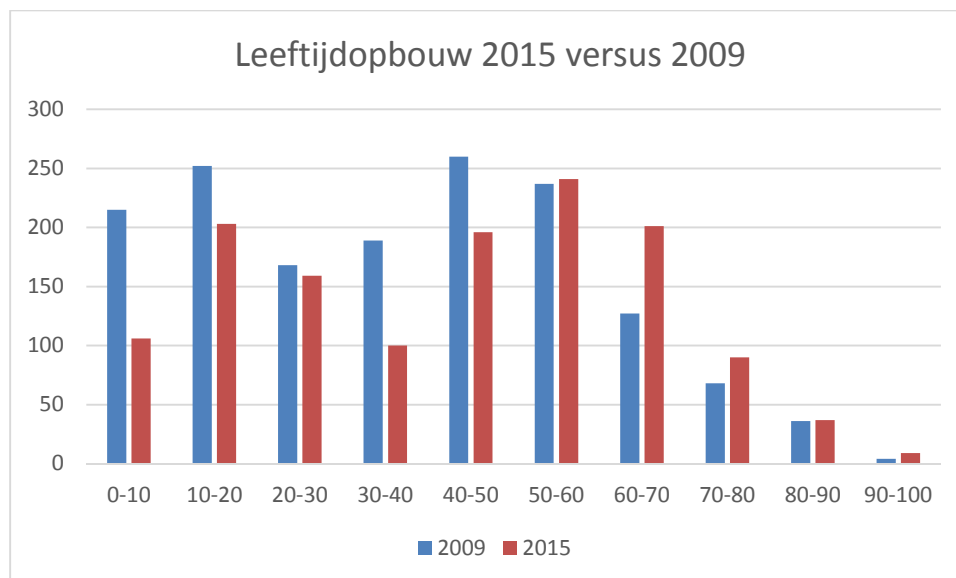

2 De Open Hof, gemeente in Rijssen

2.1 Opbouw van de gemeente

De Open Hof maakt deel uit van de Protestantse Kerk in Nederland (PKN). De Open Hof is in 1985 als deelgemeente ontstaan vanuit de Hervormde Gemeente Rijssen. Het ledenaantal is de eerste jaren na oprichting sterk gegroeid en is sinds 1999 gestabiliseerd op ruim 1500 leden. Vanaf 2010 zien we een gestage daling van het totaal aantal leden. Op 31 december 2015 omvat onze gemeente 1342 leden. Dat is omgerekend ongeveer 5% van de bevolking van Rijssen. We nemen als gemeente dan ook een volwaardige plek in Rijssen en omgeving in. De daling van aantal leden, die vanaf 2010 zichtbaar is, baart wel zorgen. In de bijlage is een overzicht met ledenaantallen opgenomen.

Behalve het absolute ledenaantal is vooral ook de leeftijdsopbouw een belangrijk meetpunt voor de stabiliteit van de gemeente. Onderstaand is de leeftijdsopbouw van 2009 vergeleken met de leeftijdsopbouw eind 2015. Wat daarin opvalt is dat de gemiddelde leeftijd verder toeneemt, er is sprake van een duidelijke verschuiving van generaties. Met name de aanwas aan de onderkant stagneert. Kritisch hierbij is de halvering van de leden van 0-10 jaar. Hierdoor lopen de continuïteit van onze kerk en de plek die wij als gemeente binnen Rijssen innemen, op termijn een risico. Deze constatering is een duidelijk argument voor de beleidsplancommissie om in haar advies naar kerk en kerkenraad specifieke aandacht te vragen voor de jongere doelgroepen.

2.2 Muur van dankbaarheid

Onze leden hebben een diverse achtergrond. Geboren en getogen Rijssenaren, Rijssenaren afkomstig van buiten Rijssen en mensen van omliggende gemeenten en dorpen. Mensen voelen zich welkom binnen onze gemeente, een warm welkom dat verder gaat dan gastvrijheid, waarbij mensen opgenomen worden in de gemeenschap en toch zichzelf kunnen blijven. Een plek waar de eigen geloofsontwikkeling een centrale rol kan vervullen.

Enkele punten, waarmee we ons als Open Hof duidelijk onderscheiden, zijn:

- een plek bieden voor iedereen, zonder oordeel;
- respect voor iedere visie in het geloof en zoeken naar wat men met elkaar verbindt;
- omkijken naar de ander, oog hebben voor elkaar, en daarmee een actieve rol in de Rijssense bevolking spelen.

Het zijn juist deze punten die de aantrekkingskracht van de Open Hof bepalen.

Als beleidsplancommissie erkennen we dat deze punten meer tot haar recht mogen komen, het zijn stuk voor stuk kenmerken waar we met gepaste trots dankbaar voor mogen zijn. Deze punten zijn de afgelopen decennia zorgvuldig opgebouwd uit verschillende elementen, die naar mening van de beleidsplancommissie, een plek verdienen in de 'muur van dankbaarheid'.

We nodigen elk lid daarom van harte uit om samen verder te bouwen aan deze muur.

De elementen waarmee de Open Hof zich onderscheidt binnen het kerkelijk spectrum:

- Welkom:** Iedereen wordt voor de dienst welkom geheten aan de deur.
- Open:** De Open Hof biedt een plek aan mensen met verschillende (geloofs)achtergronden die er zichzelf kunnen zijn en blijven.
- Toegankelijk:** En laagdrempelig: de Open Hof wordt omschreven als een 'warm bad'.
- Koffie:** Elke zondag drinken we na de kerkdienst gezamenlijk koffie, om ons niet naar huis te haasten, maar nog even na te praten met elkaar.
- Bloemen:** Elke zondag wordt een (liturgisch geschikt) bloemstuk ter bemoediging en ter ondersteuning gegeven aan een gemeentelid.
- Bezoek:** Elk adres wordt minimaal 2 keer per jaar bezocht door een pastoraal bezoeker. Dit gaat met een gesprek aan de deur of bij een kop koffie. Puur bedoeld om in contact te blijven met elkaar.
- Cantorij:** We hebben zowel een cantorij voor volwassenen als een kindercantorij, die zondagse diensten muzikaal ondersteunen.
- Kinderen:** Aan het avondmaal: kinderen zijn welkom aan het avondmaal.
- Huwelijk:** Binnen de Open Hof kunnen zowel hetero als homohuwelijken ingezegend worden, mits één van de partners lid is van de Open Hof.

- Café:** Elke vrijdag hebben we ons Open Hof Café en is de kerk open voor iedereen die binnen wil stappen. Zo staan we als gemeente midden in de samenleving.
- Vrijwilligers:** De vele vrijwilligers zijn de hoekstenen van de Open Hof. Zij zijn de verbindende factor en maken het omzien naar elkaar zichtbaar en tastbaar.

3 De gemeente Open Hof

3.1 Profiel

Het bezinningstraject heeft er onder andere toe geleid dat we als gemeente in 2015 opnieuw ons profiel hebben gedefinieerd en wel als volgt:

De Open Hof is een gemeente die behoort tot de Protestantse Kerk in Nederland en die haar eigen plek in Rijssen heeft. Mensen met verschillende achtergronden vinden bij ons onderdak. We zijn een open gemeente waar we omzien naar elkaar, waar ruimte is voor de menselijke maat en waar we elkaar met respect tegemoet treden ook als we verschillend over zaken denken.

Op zondag ontmoeten we elkaar als gemeente van Christus. We willen Zijn weg volgen. Hij is echter niet het eindpunt, maar het beginpunt. Vanuit dat beginpunt proberen we ieder op onze eigen manier onze plek in de gemeente in te nemen.

In de erediensten staat God centraal, zoeken we de relevantie van het geloof voor het leven van alledag en leggen we een link naar de huidige maatschappij. De diensten willen zowel een rustpunt bieden, alsook ruimte voor nieuwe vormen en liederen.

In al de verschillen die er in de gemeente zijn vinden we het belangrijk om momenten van ontmoeting te creëren om elkaar te verrijken en te bemoedigen.

We staan open naar onze omgeving en willen het dienend voorbeeld van Jezus volgen door de kerk ook door de week open te stellen voor al wie daar behoefte aan heeft.

We beseffen dat we niet alle antwoorden hebben, maar dat geloven een weg van vertrouwen is, waarbij de Heilige Geest Zijn eigen wegen gaat door de gemeente.

3.2 Roeping

De onderscheidende kracht van de Open Hof ligt in de ruimte die er is voor geloofsbeleving, de zorgvuldigheid van de diensten en de openheid naar de wereld van nu met een oproep aan ons allen om naar elkaar om te zien.

3.3 Bouwstenen

De bouwstenen waarop ons profiel is gebouwd zijn:

1. theologische visie
2. erediensten
3. jeugd en jongeren
4. open kerk zijn
5. ontmoeting

We bespreken de bouwstenen in de hoofdstukken hierna. We maken daarbij de vertaalslag uit het visiedocument, benoemen wat goed gaat en wat beter kan en werken dit uit in een concreet advies. Ter versterking daarvan brengen we twee adviespunten van algemene aard onder de aandacht: communicatie en bemensing.

4 Theologische visie

De gemeente komt bijeen als gemeente van Christus. Men ontmoet elkaar rondom het kruis van Christus en loopt bij binnenkomst van de kerk bewust of onbewust onder het kruis door. Dit kruis is echter niet het eindpunt. Het is het uitgangspunt voor persoonlijk geloof en startpunt van verschillende visies. Jezus wordt gezien als voorbeeld voor de mensen en voor de hele wereld, maar ook als de Middelaar die de schuld van de wereld op zich genomen heeft. Ook wordt Jezus ervaren als dienend voorbeeld voor de mensen in de hele wereld.

Het kruis is niet het enige waarom de gemeente samenkomt. Het gaat ook om God de Schepper en om de link naar de wereld.

De theologische visie is dus gestoeld op de drie-eenheid; Vader, Zoon, Heilige Geest. Tegelijkertijd onderkennen we met elkaar dat geloof persoonlijk is. Onze gemeenteleden hebben verschillende visies en verwachtingen, maar delen de wens om in vertrouwen met en respect voor elkaar daarin een weg te zoeken.

4.1 Aanbeveling visiedocument

Heel concreet luidde de aanbeveling voor deze bouwsteen om de Taakgroep Geloofsverdieping te activeren. Deze taakgroep krijgt de taak te onderzoeken of en op welke manier bestaande initiatieven vruchtbaarder gemaakt kunnen worden ten behoeve van de Open Hof en welke nieuwe initiatieven kunnen worden ontplooid. Ter inspiratie kunnen bijvoorbeeld de initiatieven uit het oecumenisch platform dienen. Uitgangspunt daarbij moet zijn dat alle bijeenkomsten, vergaderingen en informele activiteiten ten doel hebben om het geloof te versterken.

De Taakgroep Geloofsverdieping heeft bij voorkeur de taak activiteiten te blijven ontwikkelen, gericht op geloofsbeleving. Naast constantheid, wat rust geeft, kan het ook wenselijk zijn bestaande activiteiten te stoppen om nieuwe te kunnen laten leven. Variatie zien we als belangrijk instrument om de verschillende groepen in de kerk te blijven boeien en binden.

Uitgangspunt is dat de Taakgroep Geloofsverdieping niet zelf de organisatie van de initiatieven op haar hoeft te nemen. Die ligt bij de initiatiefnemers. Zij treedt faciliterend en coördinerend op.

4.2 Wat gaat goed?

Als beleidsplancommissie hebben we geconstateerd dat vele initiatieven worden ontplooid. Deze zijn bovendien historisch gegroeid. Er zijn bijvoorbeeld vele gespreksgroepen actief en we lezen de aankondigingen voor de bijeenkomsten terug in het kerkblad.

4.3 Wat kan beter?

We constateren echter ook:

- dat niet altijd duidelijk is met welk doel de verschillende groepen bij elkaar komen;
- dat niet duidelijk is onder wiens verantwoordelijkheid de groepen bij elkaar komen;
- dat niet duidelijk is wat de groepen doen, er wordt bijvoorbeeld nauwelijks verslag van gedaan;
- dat gezien bovenstaande de groepen onvoldoende laagdrempelig kunnen overkomen op nieuwkomers en geïnteresseerden;
- dat niet duidelijk is wat deze groepen kosten; de ene groep rouleert bij de deelnemers thuis, de andere groep komt in de kerk bijeen en weer een andere groep declareert materialen.

4.4 Advies

1. We adviseren de Taakgroep Geloofsverdieping te laten starten met een inventarisatie van de groepen (volwassenen en jeugd) en het doel, activiteiten en kostenstructuur van de groepen zichtbaar te maken. De taakgroep kan de groepen bijvoorbeeld vragen een profiel en budget te maken.
2. We adviseren de Taakgroep Geloofsverdieping als eerste de opdracht mee te geven zichtbaar te maken in welke behoefte al vanuit bestaande groepen wordt voorzien. Dat maakt het voor gemeenteleden makkelijker om te beoordelen of ze zich er bij aan willen sluiten dan wel aanvullende alternatieven willen ontplooiën.
3. We adviseren om de Taakgroep Geloofsverdieping de gemeente te stimuleren nieuwe initiatieven te ontplooiën. Denk daarbij allereerst aan de meer traditionele manieren: bijbelstudie, geloofsgesprekken. Maar geef ook ruimte voor nieuwe vormen: stiltewandelingen, yoga, besloten filmavonden met een boodschap etcetera.
4. We adviseren de kerkenraad af te spreken welk deel van het jaarlijkse budget beschikbaar wordt gesteld per groep en/of de groepen een budgetaanvraag in te laten dienen.

5 Erediensten

De erediensten vormen hét moment van de gemeente om God en elkaar te ontmoeten.

5.1 Aanbeveling visiedocument

Uit het bezinningstraject komt duidelijk naar voren dat onze gemeenteleden met heel verschillende verwachtingen naar de diensten komen. Onze gemeenteleden willen aansprekende diensten waarbij iedereen zich gezien weet en voelt. En waarin de voorganger de vertaalslag maakt naar het nu en tot denken zet.

5.2 Wat gaat goed?

- De gemeenteleden worden goed geïnformeerd over de zondagse erediensten en aanverwante zaken (Kerkblad, website).
- Er zijn in aanvulling op de erediensten meerdere alternatieve (avond)diensten, zoals de jeugddienst, zangdienst en SIEN/Philadelphia-dienst.
- Door de inzet van veel vrijwilligers worden alle praktische zaken rondom de dienst goed geregeld (koster, organist, beamers, bloemen, ouderlingen- en lectorenrooster, koffie/thee, etc.).

5.3 Wat heeft aandacht nodig?

- In de erediensten is ruimte voor alle generaties.
- Aanpassingen voor de jeugd en hun ouders. Vergroten van participatie van gezinnen bij de erediensten.
- De coördinatie van de diverse diensten. We merken dat de afstemming over datum, afwisseling in aanbod, bemensing en aankondiging/promotie (spandoek, kerkblad, krant, social media) beter kan. Het gevolg is dat de individuele diensten dan niet de plek, aandacht en bezoekers krijgen die ze verdienen.
- In de praktijk blijken er niet veel bezoekers van buiten de Open Hof op activiteiten af te komen, ondanks uitnodiging en promotie. Weinig interkerkelijke samenwerking tussen de diverse kerken in Rijssen wat betreft de initiatieven.

5.4 Advies

1. We adviseren de kerkenraad om de Taakgroep Eredienst in het leven te roepen. We realiseren ons dat het voor deze taakgroep belangrijk is om nauw samen te werken met de nog nieuw te beroepen predikant, zeker als het gaat om de liturgische invulling van de eredienst. We adviseren de kerkenraad om daarvoor als uitgangspunt te hanteren dat deze alle generaties aanspreekt en bovendien uit te werken hoe aan de vraag naar meer eigentijdse vieringen voldaan kan worden.

Punten van aandacht die wij zien:

- De taakgroep erediensten kan bij diensten van andere kerken inspiratie op doen.
- Ruim in de eredienst een plek in voor verbinding met elkaar.
  - Kindernevendienst en tieners missen vaak een deel van de dienst. Laat hen af en toe eens terugkoppelen als ze iets bijzonders hebben gedaan. Hang bijvoorbeeld de verwerking in de kerkzaal. Of betrek hen als groep bij de dienst als daar een bijzondere gebeurtenis plaats vindt (bevestiging ambtsdragers, doop, afscheid groep 8, belijdenis).
  - Door de week hebben vaak mooie gebeurtenissen plaats. Fondsenwerving, ouderenreis, bezoek bambino's aan ouderen, The Passion zijn enkele voorbeelden. Doe (beeld)verslag voor en/of tijdens de dienst. We hebben de tenslotte de beamer en microfoons.

- Aan de SIEN/Philadelphia-dienst neemt de doelgroep deel en buiten de verzorgers kunnen ook naasten aanwezig zijn.
  - Ruim in de eredienst een plek in voor een eigentijds lied dat de jonge en oude gemeenteleden aanspreekt. Zo nodig kan de muzikale en tekstuele begeleiding daarvan via de geluidsinstallatie in de kerk worden afgespeeld.
2. We adviseren de kerkenraad de opdracht en taken voor de Taakgroep Erediensten breder te trekken, zodanig dat zij een coördinerende rol kan vervullen voor alle diensten die vanuit de Open Hof plaats vinden. Denk daarbij aan frequentie, de tijdspanne op elkaar, eenheid in de aankondigingen ('promotie'), etcetera. Contacten die er zijn kunnen zij centraliseren, zodat de lijntjes die er al zijn optimaal benut kunnen worden. Ook kunnen zij op zoek naar nieuwe lijntjes. De Taakgroep Erediensten fungeert daarmee als aanspreekpunt. Zij hoeft deze diensten niet zelf te organiseren.
  3. Totdat een nieuwe predikant is beroepen adviseren we de Taakgroep Erediensten te starten met een inventarisatie. Daarin kan ze meenemen:
    - de bijzondere diensten die plaats vinden (zoals Kerst, Pasen, Pinksteren),
    - diensten met een specifieke doelgroep (Sien/Philadelphia, jeugd, gezinsviering, krabbeldienst, Oecumenische dienst),
    - diensten met een specifieke activiteit (zangdienst, tentdienst),
    - bezoekersaantallen/animo, alsmede de toets of de beoogde doelgroep zich ook aangesproken voelt en deelneemt;
    - verantwoordelijken en belasting daarvan,
    - aan welke diensten cq. vormen daarbinnen behoefte zou kunnen zijn.
  4. We adviseren de kerkenraad om de kosten van de onderscheidenlijke diensten te normeren en in de budgettering mee te nemen. Wat mag een reguliere zondagse dienst kosten? En een jeugddienst (koor, gastpredikant) etcetera.

6 Jeugd en jongeren

Jeugd en jongeren vormen de toekomst van onze gemeente.

6.1 Aanbeveling visiedocument

Tijdens de lentegesprekken kwam voor het jeugdwerk het beeld van een sleutelbos naar voren. Het staat voor de beleidskeuze om jongeren zelf de sleutels in handen te geven: niet vóór hen te organiseren, maar mét hen. Vraag hen zelf waar ze behoefte aan hebben of laat het hen helemaal zelf organiseren.

6.2 Wat gaat goed?

- De laatste jaren is met succes gewerkt om de doorgroei naar de volgende fases in elkaar over te laten lopen; van kindernevendienst naar tienernevendienst naar catechese en belijdenis.
- De jongeren voelen zich gekend in de Open Hof.
- De band met de vrijwilligers in het jeugdwerk is er voldoende.
- Het gezamenlijke kamp voor de verschillende leeftijdsgroepen en de BBQ voor de jeugd-vrijwilligers als start van het kamp is een groot succes.

6.3 Wat kan beter?

De jongeren willen graag betrokken zijn bij de Open Hof. Maar niet altijd sluit de zondagse dienst bij hun belevingswereld aan. Zij verdienen de ruimte voor hun eigen plek in de dienst. Dit moet worden uitgewerkt in de liturgie. Dit vormt onderdeel van de opdracht aan de taakgroep erediensten.

Volwassenen vervullen een voorbeeldfunctie voor de jeugd. Zij - en dan vooral de ouders - moeten de jeugd niet naar de kerk 'sturen' maar hen meenemen. Ook al voelt het voor ouders niet altijd zo, zij zijn hét voorbeeld voor hun kinderen, ook wat geloof betreft.

6.4 Advies

1. We adviseren om het jeugdwerk verdergaande stappen te laten zetten in het zoeken naar de verbinding tussen volwassenen en jeugd, evenals tussen jeugd onderling. Onderzoek met hen waar hun interesses liggen wat betreft samen kerk zijn en hoe zij dit zouden willen bewerkstelligen.
2. Ouders moeten bewust gemaakt en gestimuleerd worden om hun voorbeeldfunctie in te nemen. Zoeken naar manieren om het geloof te delen tussen jongeren en volwassenen, zodat volwassenen een rolmodel kunnen zijn.
3. Ga met het jeugdwerk dingen betekenen in de wereld. Bijv. door het doen van diaconale en andere acties. Dit zou een taak zijn voor de jeugddiaken i.s.m. de jeugd en hun leiders.
4. Geef jongeren meer de gelegenheid om zich verbonden te voelen, ook in de (ochtend)erediensten, en zoek naar manieren die hen aanspreken.

7 Open kerk zijn

Er leeft een duidelijk verlangen om de kerk vaker open te stellen om op deze manier kerk te zijn voor de buurt. Hier ligt een kans om de eigenheid van de Open Hof concreet gestalte te geven en op deze manier betrokken te zijn bij de huidige maatschappij.

7.1 Wat gaat goed?

Het verlangen om open kerk te zijn heeft inmiddels opvolging gekregen. Het initiatief Open View is doorgegroeid naar Open Hof Café. Elke vrijdagmorgen van 10.00 - 11.30 uur zet de Open Hof zijn deuren open voor iedereen. Gezellig samen koffiedrinken, elkaar ontmoeten en een praatje maken. Samen een spelletje doen, puzzelen, kaarten maken en er is een boekenkast waar boeken en andere spulletjes worden verkocht ten bate van de kerk. Ook is er de mogelijkheid om een kaarsje aan te steken in de kerkzaal. Het café is voor de buurt en voor iedereen toegankelijk. De vrijdagochtenden worden enorm gewaardeerd door de bezoekers.

Het gezamenlijk bezoek aan The Passion in Enschede was een groot succes. Onder de deelnemers waren ook niet-gemeenteleden.

7.2 Wat heeft aandacht nodig?

De aandacht vestigen en houden op initiatieven als Open Hof Café, The Star i.s.m. de Ontmoetingskerk en bezoeken aan evenementen als The Passion.

7.3 Advies

1. We adviseren de kerkenraad om Het Open Hof Café na een jaar te evalueren (zomer 2016), zowel qua animo als vanuit financieel oogpunt. Vervolgens kan bepaald worden of dit initiatief een vervolg krijgt, al dan niet in gewijzigde vorm, en/of wellicht een tweede alternatief wordt opgestart.
2. We adviseren de Kerkenraad om te overwegen bezoeken aan evenementen als The Passion structuur te geven en te beoordelen in hoeverre dit budgetneutraal kan plaats vinden of er budget voor vrij te maken.
3. We adviseren de kerkenraad de verbinding te (blijven) zoeken met gelijkgestemde gemeenten in Rijssen en naaste omgeving.

8 Ontmoeting

De sfeer in de Open Hof wordt vaak genoemd als warm en ongedwongen.

8.1 Aanbeveling visiedocument

De gemeente heeft het nodig om ook naast de zondagse erediensten de ontmoeting met elkaar te blijven zoeken, zodat gemeenteleden elkaar over en weer inspireren, uitdagen en bemoedigen.

8.2 Wat gaat goed?

- Zoals bij theologische visie al is verwoord, zijn er vele initiatieven en groepen die ten doel hebben om *het geloof* te versterken. Vanuit deze initiatieven ontmoeten gemeenteleden elkaar regelmatig buiten de zondagse erediensten om.
- De pastoraal bezoekers en contactpersonen grijpen het kerkblad en de Open Deur aan om de gemeenteleden de aandacht te geven die ze verdienen. De wijkteamavonden worden goed bezocht en werpen hun vruchten af.
- Koffiedrinken na de dienst.

8.3 Wat kan beter?

- Er is een gemis aan verbinding tussen de verschillende initiatieven. Bijv. samen kerst vieren
- Gemeenteavonden worden vaak als eenrichtingsverkeer ervaren en dienen vaak formele zaken. Gekeken kan worden of dit anders ingevuld kan worden zodat het ook verbindend kan werken.

8.4 Advies

We adviseren om een Taakgroep Verbinding in te stellen die zich richt op initiatieven die gemeenteopbouw versterken. De Taakgroep Verbinding hoeft het wiel niet uit te vinden. De vormen die de werkgroep visie tijdens het bezinningstraject heeft laten zien, zouden een follow-up kunnen krijgen. Denk daarbij aan:

- de kerstkaartenactie; deze kan een permanente plek krijgen in december;
- het leeftijdsgenotenproject; Uit het leeftijdsgenotenproject blijkt dat de groep 30 - 50 een druk leven heeft en wel lid wil blijven van de Open Hof. Zij zijn niet regelmatig in de kerk te vinden, maar blijven graag betrokken bij de Open Hof. Blijf het contact zoeken, betrek hen, ook in het vrijwilligerswerk. De meerderheid zet graag zijn of haar talent in voor de Open Hof.
- de winter- en lentegesprekken; de gemeenteleden vonden het prettig om eens een keer buiten de kerk betrokken te zijn in de evaluatie c.q. concrete (geloofs)vragen die er spelen. Gemeenteleden vonden het prettig om zich te laten horen.

Daarnaast kunnen fondsenwervingsactiviteiten zoals de kerkenveiling, startzondag, buurt-BBQ, een sportdag, gezamenlijke maaltijd in dit kader verder worden uitgewerkt en worden aangegrepen voor gemeenteopbouw.

De taakgroep hoeft niet al deze initiatieven zelf te ontplooiën en regelen. Zij draagt wel zorg voor de coördinatie en een goede balans met de andere activiteiten die in en rond de Open Hof worden ontplooid.

9 Twee aanvullende adviespunten

Als beleidsplancommissie realiseren we ons dat opstarten en realisatie van bovenstaande adviezen de komende jaren veel vraagt. Allereerst van de kerkenraad, in de besluitvorming, en het creëren van draagvlak binnen de gemeente. Maar vooral ook in de bemensing om de adviezen succesvol ten uitvoer te kunnen brengen.

De kerkenraad kan dit niet alleen. We hebben als beleidsplancommissie dan ook de vrijheid genomen om twee aanvullende adviezen te doen op het gebied van bemensing en communicatie.

9.1 Bemensing

Een kerk kan niet voortbestaan zonder de inzet van haar vrijwilligers. En de Open Hof heeft er veel. Daar mogen we erg dankbaar voor zijn en tegelijkertijd moeten we deze gemeenteleden koesteren. We constateren het volgende:

- Positief is dat ondanks een teruglopend ledenaantal de bezetting van de kerkenraad nagenoeg volledig is. Het werk binnen onze gemeente doen zij met veel enthousiasme en bezieling.
- Er is nog nooit zoveel gebeurd als in de laatste jaren: verbouwen, visitatie, bezinning etcetera. Iedereen heeft zijn of haar steentje bijgedragen. En dat kenmerkt onze gemeente als een meelevende gemeente.
- Vele gemeenteleden willen hun talent graag inzetten voor de Open Hof. Vaak meer op projectmatige basis. Plaats nemen in de kerkenraad of een taakgroep schept - in de beeldvorming - een verplichting van meerdere jaren. Ook leeft het beeld dat een bepaald (opleidings)niveau nodig is en vergaderen veel tijd kost.
- De betrokkenheid van de jeugd is essentieel om ook de bestuurlijke toekomst te kunnen borgen.

We adviseren de kerkenraad de huidige organisatiestructuur van onze gemeente te herijken.

- Bepaal opnieuw de verantwoordelijkheden van de colleges in de kerkenraad: pastoraat, diakonie, kerkrentmeesters en jeugdraad. Inventariseer welk takenpakket zij enerzijds kerkordelijk dienen uit te voeren en welke andere taken zij op zich hebben genomen.
- Bepaal of deze andere taken meer 'gedelegeerd' kunnen worden aan taakgroepen. Daarbij is het belangrijk dat een kerkenraadslid /college wel eindverantwoordelijke en aanspreekpunt blijft. Laat ze geen eilandjes zijn. Elke taakgroep of vrijwilliger geeft zelfstandig uitvoering aan zijn of haar taak, maar legt waar nodig verantwoording af aan het kerkenraadslid/college. Ook op financieel gebied. Zo blijft inzichtelijk en toetsbaar of binnen de begroting wordt gewerkt. NB Dat neemt niet weg dat er soms thema's zijn die niet zozeer toe te wijzen zijn aan één college, maar waarbij het juist belangrijk is om vanuit de verschillende colleges hier gezamenlijk aan te werken. Ook dan kan worden volstaan met één eindverantwoordelijk kerkenraadslid/college.
- Bepaal vervolgens hoe groot de besturen van de colleges zouden moeten zijn.
- Respect voor de mensen die nu vrijwilligerswerk doen is van groot belang. Fouten worden gemaakt, successen worden geboekt. Maar ook mag men kritisch kijken of de functie bij vervanging wel opnieuw moet worden opgevuld. Of de activiteit bijdraagt aan de roeping van de gemeente. Kan het niet anders?

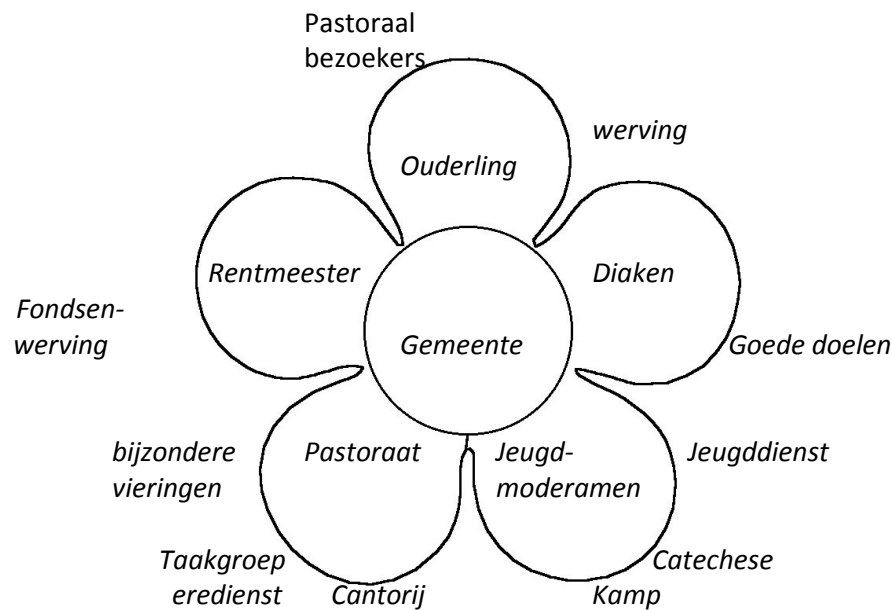
"Meer mensen met kleinere taken" kan goed werken. Zelfstandig werkende teams ook. Als voorbeeld noemen we de organisten die verantwoording afleggen aan de kerkrentmeesters en verder onderling het rooster en vervanging regelen.

Mogelijk kan in de toekomst worden volstaan met een kleinere kerkenraad.

De organisatiestructuur kan daarbij een veranderende vorm aannemen. Geen hiërarchische structuur, waarbij een kleine groep een steeds grotere groep aanstuurt, maar meer groepen die zich in thema's en doelgroepen verbonden voelen, die allen ten doel hebben de Open Hof uit te bouwen en mooier te kleuren. Dit allemaal tot ondersteuning van de zoektocht van de individuele mens naar zijn of haar eigen geloofsbeleving en de onderlinge verbondenheid.

De schematische structuur krijgt dan meer de vorm van een bloem, waarbij de kern de individuele geloofsbeleving is en de omringende bloembladeren van binnen naar buiten opgebouwd zijn uit de kerkenraad en de deeltaakgroepen.

Een bloem zorgt met al haar schoonheid dat de vlinder naar de kern wordt gelokt, om daar te zorgen voor de verspreiding van het stuifmeel, tot verbreding van Gods kerk.

9.2 Communicatie

Tijdens het bezinningstraject werd duidelijk dat draagvlak en succes staan maar ook net zo hard vallen met communicatie. We doen op dit punt twee adviesvoorstellen:

1. stel een 'communicatiemanager' aan. Deze kan ervoor zorgen dat de communicatie volgens een vaste lijn loopt.
2. Zoek een alternatief voor communicatie welke nu voornamelijk via kerkblad verloopt.

Door op verschillende manieren en via verschillende media te communiceren kunnen de verschillende groepen bereikt worden.

Communicatiemanager

Op zowel interne als externe communicatie zien wij mogelijkheden voor verbetering.

Externe communicatie: we kunnen ons als gemeente meer en eenduidiger profileren. We kunnen beter zichtbaar maken hoe actief en betrokken we als gemeente zijn. We denken daarbij aan het volgende:

- verbeter communicatie 'aan de voorkant': iedere taakgroep en/of verantwoordelijke pakt uitnodigingen en aankondigingen voor bijeenkomsten en diensten op zijn of haar eigen manier aan. Misschien wel omdat ze er geen aanspreekpunt voor hebben.

- verbeter communicatie 'aan de achterkant': we delen weinig van wat we hebben georganiseerd en wat men daarvan vond. Ieder initiatief behoort de aandacht te krijgen die het verdient. Zo blijven de organisatoren enthousiast en spreekt het wellicht nog meer (potentiële) deelnemers aan.
- Maak de communicatie eenduidig, laagdrempelig en aansprekend via een communicatiemanager. Die coördineert en ondersteunt bij de uitingen, intern en extern. Die weet hoe de website en kerkblad nog beter ingezet kunnen worden, kan deze nog aantrekkelijker maken, weet de weg en heeft de ingangen bij de lokale pers -- en in (social) medialand. Zo hebben initiatiefnemers een vast aanspreekpunt en hoeven ze het wiel niet telkens opnieuw uit te vinden.

Alternatief voor communicatie

Thans communiceren we voornamelijk via het kerkblad. De vorm en de met het kopiëren gepaard gaande kosten nodigen uit om naar een vernieuwde vorm van informatievoorziening toe te gaan;

- waarbij de reeds bestaande website en social media leidend worden,
- waarbij de periodieke contactmomenten met de gemeenteleden niet uit het oog mogen worden verloren,
- en bovendien voldoende gelegenheid is om aanvullende informatie te kunnen blijven overhandigen aan de gemeenteleden (open deur, actie kerkbalans, aanmeldingsformulieren etcetera).

Als beleidsplancommissie adviseren we:

- het kerkblad te integreren in de website. Aankondigingen, verslagen en terugblikken kunnen daarbij eenvoudig worden voorzien van foto's en filmpjes.
- het kerkblad de verschijningsfrequentie te laten behouden zoals we die nu kennen. Als het kerkblad uitkomt, wordt daarvoor één A4 gemaakt. Op dit A4 kunnen met bijvoorbeeld infographics de belangrijkste onderwerpen uit het kerkblad op een aansprekende manier onder de aandacht worden gebracht.
- de contactpersonen deze A4 rond te laten brengen, mogelijk vergezeld van de bijlagen die op dat moment actueel zijn. Zij behouden hun contact met de gemeenteleden.

We zien hierin de volgende voordelen:

- een aanzienlijke besparing op de drukkosten;
- minder belasting van het milieu;
- het sluit aan bij de actualiteit en is van deze tijd;
- bredere inzet van onze website;
- aansprekende boodschap; via de website kunnen filmpjes, foto's en verslagen makkelijk worden gepost die de boodschap verlevendigen.

Natuurlijk onderkennen we ook nadelen:

- het gewenningsproces. We mogen veronderstellen dat alle gemeenteleden tot 55 jaar hier geen probleem mee hebben. Wel zal gedurende een gewenningsperiode een alternatief voor de oudere en computerloze gemeenteleden moeten worden uitgewerkt.
- andere inzet van vrijwilligers.

10 Samenvatting

Als beleidsplancommissie hebben we de aanbevelingen van de werkgroep visie opgepakt en vertaald naar concrete adviesvoorstellen. We vatten onze adviesvoorstellen hierna samen. Waarbij we uitdrukkelijk opmerken:

1. dat we de adviezen in willekeurige volgorde hebben geformuleerd en dus geen prioritering hebben toegepast.
2. de adviezen niet binnen de geldigheidsduur van dit beleidsplan hoeven te worden gerealiseerd. We hebben bewust de keuze gemaakt om ze te benoemen vanuit de 'bouwstenen' van ons profiel. Er is geen opleveringsdatum. Bouwen aan geloof en gemeente is een doorlopend proces. Maar tijdens de bouw moet er wel toezicht zijn. Zonder bouwplan wordt het een rommeltje.
3. dat regelmatig evaluatie plaats vindt.

Adviezen voor de bouwstenen

Theologische visie	Start met de Taakgroep Geloofsverdieping een inventarisatie van de huidige en gewenste initiatieven voor geloofsverdieping binnen onze gemeente. Laat de taakgroep de bestaande en nieuwe initiatieven coördineren, deze helpen profileren en als aanspreekpunt daarvoor fungeren. Budgetteer de initiatieven.
Erediensten	Roep de Taakgroep Eredienst in het leven. Laat die met de nieuwe predikant de liturgische invulling van de eredienst optimaliseren met inachtneming van de wensen die de gemeente heeft geuit. Laat deze taakgroep ook een coördinerende rol vervullen voor alle diensten die vanuit de Open Hof plaats vinden. Budgetteer de diensten.
Jeugd en jongeren	Ondersteun het jeugdwerk in het vervolg op de zoektocht naar verbinding tussen volwassenen (voorbeeldfunctie) en jeugd en jeugd onderling. Ga met het jeugdwerk dingen betekenen in de wereld. Geef jongeren meer de gelegenheid om zich verbonden te voelen, ook in de (ochtend)erediensten, en zoek naar manieren die hen aanspreken.
Open kerk zijn	Monitor de bestaande initiatieven, stimuleer nieuwe initiatieven en durf deze te evalueren. Overweeg bezoeken aan evenementen structuur te geven en te beoordelen in hoeverre dit budgetneutraal kan plaats vinden of er budget voor vrij te maken. Blijf verbinding zoeken met gelijkgestemde gemeenten in Rijssen en naaste omgeving.
Ontmoeting	Stel Taakgroep Verbinding in die zich richt op het coördineren, helpen profileren en stimuleren van bestaande en nieuwe initiatieven die gemeenteopbouw versterken.

Algemene adviezen

Bemensing	Evalueer de huidige organisatiestructuur van onze gemeente. Bepaal opnieuw de verantwoordelijkheden van de colleges in de kerkenraad: pastoraat, diakonie, kerkrentmeesters en jeugdraad. Bepaal welke taken meer 'gedelegeerd' kunnen worden aan taakgroepen.
Communicatie	Stroomlijn de interne en externe communicatie onder verantwoordelijkheid van een 'communicatiemanager'. Vernieuw de manier van informatievoorziening. Digitaliseer het kerkblad en benut meer en meer de website en (social) media.
Profilering	Zorg voor een juiste communicatie naar 'buiten'. Laat zien dat we een enthousiaste gemeente zijn. Laat duidelijk zien waar we dankbaar voor zijn en welke bouwstenen onze kerk aantrekkelijk maken.

Bijlage

Aantal leden Open Hof per jaar

Jaar	Belijdend lid	Dooplid	Overig	Totaal
1997	656	630	169	1455
1998	<i>geen gegevens bekend</i>			
1999	679	670	168	1517
2000	695	690	157	1542
2001	692	683	141	1516
2002	689	704	150	1543
2003	695	696	155	1546
2004	714	707	140	1561
2005	698	716	137	1551
2006	715	705	145	1565
2007	723	707	137	1567
2008	719	700	131	1550
2009	713	719	129	1561
2010	694	718	127	1539
2011	680	682	125	1487
2012	661	666	115	1442
2013	642	646	102	1390
2014	621	630	102	1353
2015	616	626	100	1342

Aantal leden Open Hof per leeftijdsgroep, vergeleken tussen 2009 en 2015

(2015: cijfers per 31 december 2015)

Totaal leeftijd	Dooplid		Belijdend lid		Overig		Totaal	
	2009	2015	2009	2015	2009	2015	2009	2015
0-10	194	90	0	0	21	16	215	106
10-20	227	189	0	0	25	14	252	203
20-30	125	139	26	10	17	10	168	159
30-40	68	70	105	22	16	8	189	100
40-50	47	56	186	127	27	13	260	196
50-60	34	43	186	173	17	25	237	241
60-70	10	25	112	164	5	12	127	201
70-80	6	9	62	80	0	1	68	90
80-90	3	5	32	31	1	1	36	37
90-100	0	0	3	9	1	0	4	9
	714	626	712	616	130	100	1556	1342